

KLF Fjørfe

Columbiegg

nr. 4 – 2013 kjøtt

I dette Columbiegget får du informasjon om hva du etter nye regelverket må ha på plass til 1.juli for å kunne produsere med høyere tetthet. Det informeres også om smittebeskyttelse, overgang til ny datateknisk løsning i E-kontrollen, og om ny fagansvarlig for fjørfe i KLF.

DYREVELFERDSPROGRAM SLAKTEKYLLING: HVA MÅ DU HA PÅ Plass TIL 1.JULI?

I neste nummer av tidsskriftet Fjørfe kommer en artikkel med denne overskriften. Artikkelen er gjengitt i dette Columbiegget, og er skrevet i et samarbeid mellom undertegnede og Hilde Bryhn i Nortura.

1. juli 2013 trer nye endringer i Forskrift om hold av høns og kalkun i kraft, som følge av implementering av EUs rådsdirektiv 2007/43/EF om minimumsbestemmelser for beskyttelse av slaktekylling, det såkalte "slaktekyllingdirektivet". I dag kan man produsere med en tetthet inntil 34 kg/m², men med de nye endringene gir i utgangspunktet Forskrift om hold av høns og kalkun kun anledning til å ha 25 kg/m² etter 1. juli. Da dette ville ha gitt store økonomiske konsekvenser, har fjørfebransjen fått gjennomslag for høyere tetthet forutsatt at visse betingelser oppfylles. Fjørfebransjen ved Nortura og KLF har forpliktet seg gjennom en egen bransjeretningslinje og et Dyrevelferdsprogram slaktekylling, som utfyller forskriften. Ved deltakelse i Dyrevelferdsprogram slaktekylling åpnes det for at du kan ha opptil 36 kg/m². Hva må du så ha på plass for å være med i Dyrevelferdsprogram slaktekylling?

Dette kan deles inn i fire punkter:

1. Helseovervåking
2. KSL
3. Produksjonskontroll og dokumentasjon
4. Tråputeregistrering

1. Helseovervåking

Du må ha på plass en skriftlig helseovervåkingsavtale med en veterinær. Helsetjenesten for fjørfe har en egen mal som kan brukes – se www.animalia.no/helseovervakingsavtale. Avtalen skal omfatte at det skal tas kontakt med veterinæren ved tegn på sjukdom, klare produksjonsavvik, atferdsproblemer eller økt dødelighet. Du plikter å følge opp eventuelle anbefalinger fra

veterinæren. Veterinæren skal utføre besetningsbesøk hos deg minst en gang hver 12. måned. For at du skal kunne være med i Dyrevelferdsprogram slaktekylling fra 1. juli må du ha et helseovervåkingsbesøk av din veterinær i løpet av 2013 (frist 31. desember).

2. Kvalitetssystem i Landbruket (KSL)

For å kunne produsere ved høyere tetthet, må du produsere i henhold til offentlig regelverk og KSL-standard for fjørfeproduksjon. Dette dokumenterer du gjennom egenrevisjon og gjennom ekstern KSL-revisjon. Det må være mindre enn 12 måneder siden du sist gjorde egenrevisjon. Egenrevisjonen skal gjennomføres elektronisk, og du logger deg inn her: <http://matmerk.no/ksl/>

Det må i tillegg være mindre enn 3 år siden siste eksterne KSL-revisjon på garden (besøk av KSL-revisor). Siden en ikke har kapasitet til å gjennomføre KSL-revisjon hos alle samtidig, startet dette arbeidet opp høsten 2012, og har næringa fått frist fram til 1.7.2015 med å gjennomføre denne KSL-revisjonen hos alle som skal delta i Dyrevelferdsprogram slaktekylling. Avvik avdekket under egenrevisjon eller KSL-revisjon må lukkes innen fristen.

3. Produksjonskontroll og dokumentasjon

Det kreves at du er medlem i og registrerer produksjonsdata i en produksjonskontroll levert av eller godkjent av Nortura eller slakterivirksomhet tilknyttet KLF. Om ikke alle de nødvendige produksjonsdataene inngår i produksjonskontrollene, skal de allikevel registreres. Forskriften krever eksplisitt at du skal registrere antall innsatte dyr, bruksareal, hybrid, samt antall døde med angivelse av dødsårsak dersom det er mulig, eller avlivningsgrunn. Disse dataene skal oppbevares i minimum 3 år og være tilgjengelig ved inspeksjoner eller andre forespørsler fra Mattilsynet.

Ved tettheter av kylling over 33 kg/m² kreves det i tillegg at:

- Du sender melding til Mattilsynet senest 15 dager før første innsett og angir tetthet og antall dyr. Vi kommer tilbake med opplysninger om hvordan Mattilsynet vil ha denne meldingen.
- Du til enhver tid har for hånden en oppdatert dokumentasjon som beskriver hus og utstyr i detalj: Husplan med størrelsen på tilgjengelig areal for dyra, type strø, ventilasjonsplan med styringsverdier og tekniske opplysninger, fôrings- og vanningsanlegg, alarm- og backupsystemer. Teknisk inspeksjon av ventilasjons- og alarmanlegg skal dokumenteres.
- Du skal forsikre deg om at konsentrasjonen av hhv ammoniakk (NH₃) og karbondioksid (CO₂) ikke overstiger hhv 20 ppm og 3000 ppm målt i kyllingens hodehøyde, romtemperaturen ikke overstiger utetemperatur med mer enn 3°C når utetemperatur i skyggen er mer enn 30°C og at gjennomsnittlig luftfuktighet målt inne i husdyrrommet gjennom 48 timer ikke overstiger 70 % når utetemperaturen er under 10°C.

4. Tråputerregistrering

Med punktene 1-3 på plass vil det være oppnådde tråputepoeng i de foregående innsettene som avgjør hvilket maksimumsbelegg du kan ha i ditt kyllinghus. Dårlige tråputeresultater gir trekk i tillatt tetthet, mens gode resultater gir anledning til å øke tettheten. Vi vil skrive mer om reglene for dette i neste nummer av Fjørfe.

Inkludering i dyrevelferdsprogrammet – varemottakers ansvar

På bakgrunn av dokumentasjon av punktene over er det varemottaker som inkluderer driftsenheten din i Dyrevelferdsprogram slaktekylling og dermed kvalifiserer denne til å produsere med forøket tetthet. Hvis det er påvist avvik med hensyn til KSL-egenrevisjon, ekstern KSL-revisjon eller veterinærbesøk, skal disse være lukket innen lukkefristen før inkludering i Dyrevelferdsprogram slaktekylling kan finne sted. Dersom varemottaker likevel påviser vesentlige avvik fra offentlig regelverk, KSL-krav eller bransjeretningslinjen, skal varemottaker anse driftsenheten for å stå utenfor Dyrevelferdsprogram slaktekylling.

I tillegg kan det være verdt å merke seg følgende krav i den nye forskriften, som trer i kraft 1.7.2013, og gjelder uansett hvilken tetthet du skal produsere under:

- Krav om dokumentert kompetanse. Dyreholder skal ha gjennomgått kurs godkjent av Mattilsynet. Godkjente kurs er Norturas Fjørveskole og Kjøtt- og fjørfebransjens Kompetanseskole.
- Fôr og vann skal ikke fjernes fra slaktekyllingene før tidligst 12 timer før forventet slakting starter.
- Fjørfe til kjøttproduksjon skal ha minst 20 lux lys på 80 % av tilgjengelig dyreareal, og at lysdemping ut over dette bare kan skje etter tilråding fra veterinær.

Følg med i neste nummer av Fjørfe – da kommer ny artikkel som bl.a. tar for seg “tråputetrappa”. Denne vil også bli referert i Columbiegg.

SMITTEBESKYTTELSE

I april ble det påvist infeksiøs laryngotrakeitt (ILT) i to hobbyfjørfehold i Østfold. ILT er en smittsom luftveissjukdom, klassifisert som A-sjukdom. Det er svært alvorlig dersom vi skulle få denne typen smitte inn i det kommersielle fjørfeholdet. Konsekvensene er store; dødeligheten kan overstige 50 % og smitten kan være vanskelig å bli kvitt. Førrige tilfelle av ILT var høsten 2012 i et hobbyfjørfehold på Klepp i Rogaland. I Østfold ble det også påvist antistoffer mot infeksiøs bronkitt (IB) og *Mycoplasma gallisepticum* (B-sjukdommer). Besetningene er avlivet og vil bli sanert.

Dette minner oss på at smittestoffene finnes der ute. Trekkfuglene er også på vei inn. Det er fortsatt påvisninger og utbrudd forårsaket av ulike fugleinfluensavarianter i og utenfor Europa. Villfugl og hobbyfjørfe er også reservoar for en rekke andre smittsomme virus. Av den grunn er det viktig at alle fjørfegårder praktiserer smittevern og gode hygienerutiner. Uvedkommende skal ikke inn i huset. Besøkende (også håndverkere!) skal sluses inn – de skal vaske hender, skifte sko og bruke overtrekkstøy.

Campylobactersesongen står også for døren. Her må man ha fokus på drikkevannskilden (herunder vedlikehold av UV-rensanlegg) og gode smittesluser. Helsetjenesten for fjørfe har en egen smittebeskyttelsesbrosjyre – ta en titt på denne:

<http://www.animalia.no/upload/Filer%20til%20nedlasting/HT-Fj%c3%b8rfe/Publikasjoner/smittebeskyttelse%20i%20fj%c3%b8rfehus%20nett%20v2.pdf>

NY EFFEKTIVITETSKONTROLL

Skal du produsere ved høyere tetthet, kreves det altså at du deltar i en effektivitetskontroll/produksjonskontroll. E-kontrollen for slaktekylling går nå i sitt femte år og det har oppstått et behov for oppgradering og forbedring av dette systemet. I løpet av sommeren vil en ny dataløsning bli tatt i bruk. Eksisterende data fra den "gamle" kontrollen vil da bli lagt over i den nye dataløsningen.

Vi anbefaler alle som i dag bruker E-kontrollen om å snarest mulig legge inn alle sine kull hittil i 2013. Videre er det viktig å være løpende à jour med data fram til den nye løsningen tas i bruk. Brukere som enda ikke har tatt i bruk E-kontrollen, bes vente til ny løsning er på plass. I mellomtiden er det viktig å spare på alle data (daglister, førkjøp, andre kostnader) for alle kull i 2013. Det vil bli gitt nærmere beskjed om overgang til ny kontroll.

NY FJØRFEANSVARLIG I KLF

Etter fem år i KLF begynner undertegnede i ny stilling som fjørferådgiver i Animalia 1.mai. Jeg vil benytte anledningen til å takke for hyggelig kontakt med dere produsenter, både på produsentmøter, på gårdsbesøk og gjennom Columbiegg.

Ny fjørfeansvarlig i KLF blir Benedicte Lund. Benedicte har bred fjørfeerfaring gjennom sin fartstid i Norsk Fjørfelag, hos Fylkesmannen i Østfold og i Nordisk Genressurssenter, og gleder seg til å ta fatt i ny jobb. Benedicte tiltrer 1.mai og kan kontaktes på 977 14 838 eller Benedicte.Lund@kjottbransjen.no

Oslo, 26.april 2013

Marlene Furnes Bagley
Fagsjef egg/fjørfe

Tlf: 95 26 91 09 marlene@kjottbransjen.no

Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund, Østensjøveien 39/41, 0667 OSLO

www.kjottbransjen.no